

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Beksics Erdélyről.

A székely-kongresszus előkészítésének alkalmából Beksics Gusztáv. kitűnő publicistánk, terjedelmes munkálatot írt, melynek rövidre fogott lényegét a következőkben ismertetjük.

Ipar Erdélyben. Nemcsak gazdasági, hanem egyezményes politikai szempontból is szükség van a Királyhágón túl nagy ipari kibontakozásra. Felső-Magyarországon szintén szükséges és lehetséges a nagy ipar, itt azonban a rohamos ipari fejlődés politikailag károsá válhat. Károsá azon esetben, ha a nagyművű cseh és morva, vagy porosz bevándorlással lenne kapcsolatban. A pánszlávizmus, vagy a pángermánizmus ez esetben tett és új erőt nyerne.

A Királyhágón túl ellenben az ipar kifejlesztésének semmiféle módja sem lehet káros. Az iparra hivatott tér Erdélyben legelső sorban a Székelyföld. Itt bármily nagyművű invázió sem arthat a nemzeti ügynek s ekepp az ipari töltendülés csak áldását éreztetné. Megszüntetné legelső sorban a székely kivándorlást s ezt másképp megszüntetni, legalább kellő mérvben, nem is lehetséges. A Székelyföld nagyművű gazdasági fejlődése a sulypont. Erdélyben a székelysegre, vagyis a magyar állam szilárd pillérére helyezné át. A Székelyföld emelkednék városaival s egyéb kulturai pontjaival, míg a szász és román vidékek relatív elmaradnának. A székely és ekepp az erdélyi kérdésnek más megoldása nincs is. A mai nap bajait a tagosítás s az ezzel kapcsolatos legeltetés tekintetében természetesen és a lehetőség határai közt orvosolni kell. De a jövő nagyszabású kibontakozások csak ez irányban történhetnek.

Am ha a természeti viszonyok, például szénbányák, vizező stb. román vidéken is lehetséges, sőt szükségessé teszik ipartelepítést, itt ezek meg azon esetben sem lehetnek politikailag veszélyesekké, ha külföldi, névszerint cseh, vagy morva penzerő, vagy szakértelem váhoítja meg azokat. A szlávizmus Erdélyben nem találhat alkalmas talajt, míg a tót jellegű felvidéken ez készen áll számára. Ezért volna szükséges, hogy Felső-Magyarországon a magyar arisztokrá-

cia vegye kezébe az ipar fejlesztését, az erdők és bányák megvásárlásának kapcsán.

Erdélyben az iparnak annál nagyobb jelentősége van, mert ott az agrikultura segítségével nem érhetünk el akkora eredményeket, mint a Királyhágón innen. Nagyszabású és nemzetfejlesztő parcellázás Erdélyben nem lehetséges, mert ott nagy szántóföld latifundiumok nincsenek. De az agrikultura, illetőleg a birtokviszonyok segítségével mégis sokat elérhetünk.

A folyamvölgyek megszállása. A magyar állami és társadalmi hatalmat csak aképp lehet visszaillesztani és tovább fejleszteni, ha a síkföldi nagybirtok egy része helyet cserél a Királyhágón túli bércevidékek erdőgazdaságaival. Az oláhoknak látnia kell a magyar társadalmi hatalmat s ebben tisztelnie kell a magyar államot.

Természetesen a birtokeserét csak ott kell végrehajtani, ahol ez gazdaságilag lehetséges s politikailag nem ártalmas. A magyar és névszerint a székely vidékek inkább főlzabadiandók a nagybirtok nyomása alól, semhogy új nyomás alá kerüljenek. De a határszeli erdőket, amelyek a tagosítás következtében magánjelleget öltöttek, föltétlenül meg kell vásárolnia az államnak. Vagy teljesen szilárd garanciák alatt biztos kézbe kell azokat juttatni. Különbben mind ez erdők oláh kézre kerülnek. És nincs kizárva a lehetőség, hogy az oláh állam kezere.

De nem kevésbé sürgős feladat a folyamvölgyek magyar megszállása okszerű telepítés által. A folyamvölgyekben már is jelentékeny magyarság van s erélyes telepítési akció segítségével e folyamvölgyek szinte teljesen magyar kézre juthatnának. Ez esetben Erdély négy jelentősebb folyamvidéke hatalmas éket fog képezni az oláhsg tömegében s nem engedí egyesülni a szászokat. És e folyamvölgyek segítségével faji összeköttetésbe jut a székelység az erdélyi, sőt a magyarországi magyarsággal. A Királyhágón innét főleg csak parcellázni lehet és kell. A Királyhágón túl nem parcellázni, hanem telepíteni. De a telepítés is csak a folyamvölgyekben s a Mezőségben hajtható végre gazdaságilag célszerűen s politikailag okosan. Visszahódító akcióikkal mi nem támadhatjuk meg egész Er-

delyt, mint a németek egész Posent. A mi eszközeink korlátozottak. De czelejainkra a birtokcsere és a folyamvölgyek megszállása elég. Elég az ipari fejlődés s a kulturapontok elfoglalása mellett.

Ez eszmét mindjárt, mikor először megjelent, mindenki örömmel üdvözölte, de megvalósítására nem történt meg egyetlen lépés sem. Pedig a helyzei mai kepe az, hogy a folyamok völgyeit a szászok és oláhok szállják meg. Az nem véletlenség, hogy minden eladott magyar földet szász vásárol meg, — s amit ő meg nem vesz, megveszi az oláh — hanem rendszeres, tervszerű harc ez a magyarság ellen. Az oláh és még inkább a szász bankok mindenféle állítanak gyorsan felvirágzó fiókokat; ezek sokkal nagyobb és olcsóbb kölcsönöket adnak a földekre, mint a magyar bankok, sőt nagyobb összeget, mint amennyit a föld meger. Nekik nem a nagy forgalom, nagy perczent kell, hanem a magyar föld. Száz és száz esetben történiük meg, hogy a kisbirtokok, kinek földje terhelve van magyar banktól vett kölcsönnel, szász bankhoz fordul s az kifizeti a magyar bank követelését s a még azon felül eső kölcsönösszeget a tulajdonos kezébe adja. Ezzel a földet feltétlen bizonyosan megkaparította, mert például egy ötszáz forintot érő földre adott hatszáz forint kölcsönt; a tengődő magyar vagy oláh kigazda — mert ezeket is előszeretettel vásárolják így ki — miből és mikor fizethetné ki? Amint a kamatot nem tudja fizetni, a tulajdonos földje a szász banké lesz. Így haladnak ezek göröngyöröl-göröngyre előre s lesznek mind több föld uraivá.

Fokozza e veszélyt a kivándorlás szomorú mozgalma. A legtöbb kivándorló Erdélyből szász és oláh, és mivel a szász tanultabb, élelmesebb: többet keres, mint az oláh, felretett pénzt hazaküldi s azzal az itthon tengődő, eladósodott magyart könnyű szerrel kivásárolja. Utána nézhet bárki s könnyű megállapítani, hogy az Amerikából hazaküldött pénz legnagyobb része szász és oláh kézbe ment, s hogy ennek mi a következménye? — mutatják a telekkönyvi átiratok.

Földvásárló bank. A komoly tettek legvégső ideje elérkezett. Legujabban az erdélyi magyar földhitelek érdekében figyelemreméltó dolgok történtek. A

TÁRCSA.

Hol vagyon az Isten?

Szeretek bolyongni nyári éjszakákon,
Mikor minden alszik a néma határon;
Elfeledve gondot, elfeledve mindent,
Lelkem igaz hittel keresi az Istent.

* * *

A holdsugár szárnyán messze-messze szállok,
Felnyílnak előttem nem ismert világok:
Az álló csillagok s bolygók sokasága,
S bámulattal tölt el királyi pompája.
Bejárom a földet: a kalászos rónát,
Égig érő bércek hótakarta ormát;
Bejárom a tengert, a tavak vidékét,
A földnek forrongó, kincset rejtő méhét.
Megyek palotába, zsupfödté kunyhóba;
Itt boldog szegénység, ott sok cifra szolgál.
Itt a szegény alszik hitvány szalma-ágyon,
Ott a fősvény szemét kerüli az álom.
Amott harmat csillog, dalol a csalogány,
Itt kicsiny madár-pár szenderg a fa bogán.
Kel az enyhe szellő s halk szavával mondja:
Mindenütt ott vagy te, mindeneknek atyja.
Majd a mult ködébe száll vissza a lelkem,
Elmerengek rajta s a jelent felejtem.
De a multban is csak azt beszeli minden:
Mindenütt ott voltál, mindenható Isten!

* * *

Elbolyongok olykor néma éjszakákon,
Tova száll a lelkem rezgő holdsugáron;
Elfeledek gondot, búbanatot, mindent,
És hívő kebellem imádom az Istent.

Virághullás.

A kis kertben nyílnak a virágok.
Virágok közt könnyes szemmel járok
S gondolkozom a virághullásról,
Gondolkozom egy barna kis lányról.

Egy év előtt még viruló rózsza...
Szegény lányka, mivé lett azóta!
Mikor majd hull a virágok szirma,
Ó is lehull, le a hideg sirba.

Emlékszel-e...

Emlékszel-e még rám?	Lásd, én emlékezem
Vagy már elfeledtél,	Mindenre, mindenre.
Kit annyit neveltél,	Itt vannak felírva
Kim annyit nevettél?	Mind, mind a szívembe',
Emlékszel-e arra,	Vérező betűkkel.
Aki rád mert nézni,	Hogy el ne feledjem:
S szívéért cserébe	Szép valál, leányka,
A tiedet kérni?	De nagyon kegyetlen...

Tolvaly Géza.

Az alezredes leánya.

Az alföld egyik élénk társadalmi városa a többek között arról volt nevezetes, hogy a helyőrséget képező huszárság tisztí kara a legörvendetesebb egyetértésben, mondhatni barátságban élt a városi polgársággal.

Hirtelen megváltozott azonban e kellemes helyzet, midőn a helyőrség parancsnokságát Schlosser alezredes vette át. Nem ugyan azért, mintha az új alezredes a polgári elem iránti szívélyes barátság tekintetében nem közelítette volna meg elődjét, mert lekötölező nyájasságával meg tudott nyerni mindenkit, ki vele

csak egyszer is érintkezett; hanem a tisztí kar között idezett elő valóságos forrongást az új alezredesnek az az elragadó tündérfényű csillaga, minőt még királyok sem adományozhatnak, melyhez hasonló igézetet festő esetje még nem vetett vászonra — leánya, a tizenhat éves Irma. A nyalka huszártisztek nem tömjéneztek többé a város híres szépségeit, hanem egyedüli boldogságukat abban keresték, hogy a szép tündérnek reájuk tévesztett tekintetét nekik szántaknak hinni szerencsések lehessenek. Egész nap a tündérlak alatt — mint ők nevezték — csörtették kardjukat, s ha olykor-olykor a függöny alatt meglebbentek a szöke, bodor hajfűrtök, a harc vértiszomjazó vitézei valami istennő szerencsés rabszolgáinak érezték magukat.

De miként a borus feilegekkel eltakart egék kárpitját is áthasítja a cikázó villám, hogy nyílásán átragyogjon a mennynek vakító fényessége, úgy hatott a tündér Miczike szívébe is egy szelid pillantás.

Vidám lelke többé nem reagált a tiszték léha szövirágaira, kedélye borongós lett, s a legkedélyesebb társaságban is elmerengett hosszan és némán a tárgytalan semmisségbe.

Rémülve vették észre a reájuk nézve lesújtó jelenséget a tiszték is, de a legélesebb körültekintés mellett sem tudták feltalálni az igazi okot.

Legjobban fájlalta a váratlanul bekövetkezett mellőzést Fretsch hadnagy, ki elég naiv volt magát abban a boldogító hitben ringatni, hogy a szép tündér kegyeiben az első helyet foglalja el. Fel is tette magában, hogy, ha élete árán is, de addig nem nyugszik, míg a dolognak rejtett okát ki nem deríti.

És a sors végzetesül szeszélye társul szegődött szándékának megvalósításához.

Mert éppen akkor találta lesbeli útját a tündérlak körül tenni a hadnagy, midőn annak egy ablaka meg-

Jeizlog-Hitelbank és a Földhitelintézet, valamint a Leszámitoló-Bank akciója következtében. De nemcsak olcsó és bőséges hitel szükséges Erdélyben, hanem szükség van a telepítési akció körébe eső vidékeken az eladásra kerülő földek megvásárlására. Vagy közvetlenül az államnak, vagy szoros felügyelete alatt valamely bankaak meg kell vásárolnia az exponált pontokon akár a magáneladásra, akár az árverésre kerülő birtokokat. Így kell azután okszerűen és tervszerűen telepíteni. A telepítést azonban csak az állam végezheti és sem bank, sem semmiféle más tényező. Csak a földek összevásárlását közvetíthetné valamely nagyszabású pénzügyintézet, melyet a törvényhozás bizonyos kiváló előnyökben részesíthetne. Így például a pénzügyi földelekből nagymértékű kamat nélküli kölcsönöket kaphatna. A román pénzügyintézetek is az segítette labra, hogy a hazafiás lelkesedéstől áthatott bojárok tőkéjüket soká kamat nélkül hevertették a román bankokban. Mi a társadalomtól e tereken aligha várhatunk valami komolyt. Nálunk, fájdalom, szinte minden akció az állam vállaira nehezedik.

Főveti a földvásárló bank eszméjét. Szíves fogadtatásra talál az eszme. Fajdalom, mindig attól kell tartani, hogy az eszme nálunk olyanok, mint a korai vendégek. Csak futó látogatást tesznek, szíves fogadtatásra találunk csakhamar bucsut vesznek.

Ha a társadalmi akcióban nem is bízik túlságosan, meg van győződve, hogy a kormány, nevszerűt a Széll-kabinet, nagyszabású akciókat fog kifejteni Erdélyben.

Erdély, önmagára hagyatva, először elvesz gazdaságilag. Idővel elveszhet politikailag is. Erdély pedig szorosan beletartozik a magyar probléma keretébe. Magyarország csak nagy és nemzeti államformájában maradhat fenn. Minden más formában elvesz. De nagy és egyenes nemzeti államra csak úgy lehet s ilyennek csak úgy maradhat meg, ha Erdély a magyarság erőforrása, nem pedig törekvéseinek ellensúlyozója leand.

SZEMLE.

A hercegprímás visszavonulása. Egy minden áron szenzációban utazó újság, amely kétes értékű hírekkel kedveskedik olvasóinak, azt írta, hogy Vaszary Kólos, Magyarország hercegprímása, legközelebb visszavonul s az egyházi fejedelemséget Hornig veszprémi püspöknek engedi át. E tendenciózus hírre vonatkozólag a „Magyar Állam” a hercegprímáshoz nagyon közel álló személyiség útján megzafolja a hírt. A M. Á. a hírre a következőket közli: „Váratlanul jött e hír, hihetőségre is alig talált, mindamellett kötelességszerűleg a legilletékesebb helyen kerestünk róla tájékozást. Örömmel jelentjük, hogy felhatalmazást nyertünk a legilletékesebb helyről annak kijelentésére, hogy e hírnek semmi alapja sincsen és a bíboros-hercegprímás ó emiaenciája, amíg Isten életének kedvez, kipróbált hűséggel kívánja szolgálni a római szentegyházat és a magyar hazát.”

nyilott és azon keresztül egy isteni kéz nyújtott át egy igénytelen ifjunak, Magyar István ügyvédjelöltnek, egy úde ibolyacsokrocskát.

A boldog ifju még fel sem tűzhetette a kedves ibolyacsokrot, mely boldogságot lehelő illatával e gyarló földre varázsolta neki a mennynek minden üdvösséget, midőn hátulról a legdurvább módon megtámadta é, inzultálta az önmagából kikelt s vad szenvedélyeitől elvakult hadnagy.

E botránynak természetesen párbaj lett a vége, mely 24 óra alatt meg is vivotott életre-halálra.

A veszélyes küzdelem Magyar István megsebesülésével végződött, még elég szerencsével, mert midőn a hadnagy kardja felhasította azt a nyílt őszinteséget sugárzó homlokot, a különben nem nagyon veszélyes sebből szemeibe futó vér lehetetlenné tette a küzdelem tovább folytatását.

Hogy az élettel való ily veszélyes és könnyelmű játszást a gondviselés még sem engedte végzetessé válni az igazságtalanul megtámadott ifjura, kinek kezében nem a kard, hanem a toll szokott forogni, annak okát jobban meg tudná mondani az a titkon epedő szív, melynek imaszertű dobbanásai felhatottak és meghallgatást nyertek az egek trónusánál.

A gyorsan elintézett incidensről a város még tudomást sem vehetett, s maga az alezredes is csak egyszerű összeszólalkozásban tudta annak okát. Vig lakomára gyűjtötte tehát a tiszteket, hogy a derék hadnagyot némileg megünnepeljék a remek huszárvágásért.

De a társalgás a lakomán rendkívül lehangolt volt, mert máskor a társaságban oly vigan csevegő kis tündér most busan merengő arczáról a legmélyebb megvetést sugározta a tisztek felé, kik szellemi képességeiket hiába helyezték ostromállapotba, nem

A pénzügyminiszter itthon. Lukács László pénzügyminiszter Aussee-ből legközelebb a fővárosba visszatérve, rövid itt tartózkodás után zalathnai birtokára utazik, ahol a folyó ügyek elintézésén kívül idejét a jövő évi költségvetési előirányzat összeállításának fogja szentelni.

Városi tisztviselők fizetésrendezési mozgalma.

Folyó év október 1-étől kezdve az állami tisztviselők fizetése felemeltetik a méltányosság, az állam anyagi ereje és a szomszéd nyugati államok tisztviselői fizetésének tekintetbe vételével.

Éppen egy éve annak, hogy Tordáról indult ki egy hatalmassá vált mozgalom kezdete az állami tisztviselők fizetésrendezése érdekében és a siker már közel van.

A közigazgatási tisztviselők fizetésemelésére nézve mindazon indokok főforognak, melyek az állami tisztviselők mozgalmat megindították.

A városok éppen korunkban óriási feladatok megoldása előtt állanak, mit csak derék, jól fizetett tisztikar segítségével lehet elérni.

A nemzeti érzés apolása, a szellemi vezetés közgazdasági, egészségi, iparpolitikai, rendszeti, nevelési ügyekben a városi tisztviselőktől várható első sorban; de silány fizetéssel a tisztikar szelleme is bekökbá van verve, le van nyugózva az elkedvetlenedés miatt, s a jelesebb erők az állam szolgálatába menekülnek, csak a selejtes marad, ha a fizetések nem rendeztetnek az az állammal egyidejűleg.

Például szolgálhat erre, hogy Nagyenyed város jeles főerdőszt Zsigmondot és állatorvosát elvesztette, míhelyt az állam rendezte az erdészek és állatorvosok fizetését.

Hogy dekadencia ne álljon elő, éppen most van az alkalom a tisztviselői fizetések rendezésére, a választások előtt és az állami fizetésrendezés idejében.

Nagyenyed város jövedelmei évről-évre emelkednek. Az utolsó két évben pl. emelkedett a jövedelem a következő tétélekkel: Szeszadó-pótlekból 9600 korona, malom- és vásárvám-bérletekből 1780 korona, házbérek-ből 1790 korona, földbérek-ből 500 korona, összesen tehát 13.670 koronával.

Ezen összeg erejéig annál is inkább emelhetők a fizetések, mert előreláthatólag a munka is emelkedni fog a vízvezeték létesítése, az acetylen-világítás kiterjesztése, a kövezetvám behozatala által. Emelkedett eddig is a fügedi erdők (1500 hold) vásárlása s a város gazdaságának folytonos gyarapodása következtében.

Ily körülmények között a tisztviselők létszámának apasztására sem lehet gondolni, sőt egy számvevői állás rendszerezése elodázhatatlannak látszik.

Nem lesz érdektelen egy számítási kísérlet, hogy mi volt 6 év előtt és milyen lehetne a jövő évtől kezdve a tisztviselők fizetése az említett jövedelem-többletek felhasználása mellett — pótdadó nélkül.

voltak képesek egyetlen mosolyt, vagy csak egyetlen hangot is csalni azokra a rózsás ajkakra.

Nem is emésztette magát sokáig a társaságban, hanem eltávozásának okául rosszulletét hozva fel, visszavonult lakosztályába. De boldogtalanságának fájó érzete itt sem engedte nyugodni, mert valami megfoghatatlan vágy vonzotta oda, hol miatta vérzik sebe egy ifjunak, kivel boldogságot akarta megosztani. S fájdalom tekintete reá esett arra az ibolyacsokrocskára, melyet az ifjunak szánt, de az már nem jöhetett érte ablaka elé.

Nem habozott egy pillanatig sem. Az illatos ibolyákat kebelebe rejtette, s az éji homály fedező palástja alatt nesztelenül eltávozott hazulról.

Az ifjut ébren és erős lázban találta, kebelében az incidens alkalmával kapott ibolyacsokroccal.

Ideje nem volt sok. Elhoztam — ugymond — az ibolyát, mert reggel nem jött érte . . . Sebében az én szívem vérzik, s aki imámra az életét megmentette, az meg fogja gyógyítani . . .

Ezzel az ifjunak lázban égő homlokára egy forró csókot nyomott. A tüneményeszerű igéző alak ismét eltűnt, hogy észrevétel nélkül hazatérve, nyugalmának adja át fájdalmában kissé megkönnyebbült szívét.

Az évek multak, a sebek begyógyultak. A szerény ügyvédjelöltből keresett ügyvéd, az igénytelen ifjuból daliás férfi lett.

Minden változások megtörténhettek a természet örök törvénye és a dolog természeténél fogva, de az az önzetlen szívből fakadó szerelem, mely a két szívet oly ellenállhatatlanul szétépheretlen rózsaláncokkal fűzte egybe, az változást nem szenvedett soha, míg végre a világgal is tudatta egy rózsaszínű levélke, hogy: „Schlosser Irma és Magyar István jegyesek.”

T. I.

I. Tanácstagok:

1. Polgármester	1600 frt	2000 frt
2. Első tanácsos	1100 „	1600 „
3. Főjegyző	1100 „	1400 „
4. Gazdasági tanácsos	1000 „	1400 „
5. Pénztárnok	900 „	1200 „
6. Számvevő mérnök	— „	1400 „
7. Főkapitány	900 „	1200 „
8. Főerdész	800 „	1200 „
9. Főügyész	500 „	600 „
10. Főorvos	500 „	600 „
Összesen	8400 „	12.600 frt

II. Tisztviselők:

Állatorvos	800 frt	1200 frt
Levéltárnok	760 „	900 „
Ellenőr	550 „	800 „
Községi bíró	600 „	800 „
I. rendőrbiztos	500 „	700 „
II. rendőrbiztos	400 „	600 „
Községym	400 „	600 „
Városgazda	400 „	400 „
Adótiszt	560 „	700 „
Összesen	4970 frt	6700 frt

III. Segédszemélyzet:

I. erdővéd	400 frt	600 frt
II. „	360 „	600 „
Vegrehajtó	360 „	600 „
Szűlésznő	80 „	200 „
3 írnök	(à 400) 1200 „	(600) 1800 „
5 díjnök	(à 360) 1800 „	(400) 2000 „
12 rendőr	(à 200) 2400 „	(250) 3000 „
5 lámpagyújtó, éjjeli őr és utkaparó	(à 144) 720 „	(200) 1000 „
8 erdőőr	(à 180) 1440 „	(200) 1600 „
3 tűzör	(à 192) 384 „	(200) 400 „
Összesen	9144 frt	11800 frt

Az emelkedés a tanácstagoknál csak 50%, mert itt egy új tisztviselő van felvéve 1400 frt fizetéssel: a városi mérnök, ki egyuttal a számvevői teendőket is ellátja.

Ezen állásra azért volna mérnök szükséges, mert a városnak sok házbirtoka van és építéseinél csak mérnök képes a számbavételt helyesen eszközölni. Mérnökre szükség lesz a városrendezési, utcaszabályozási munkálatoknál, a közmunka felhasználásánál, a kövezetvám terhére tervbe vett 350.000 koronás utépítkezési kölcsön felhasználásánál, a világítási és vízvezeteki munkálatoknál is.

A fő elv az okleveles tisztviselőknél 1200 frt évi fizetési minimum felvétele, mert nem volna érdemes tanulni, ha egyetemet vagy akadémiát végzett egyén ennyire se vihetné; kivételt az ügyész képez, kisebb elfoglaltságára, és az orvos, a Várad-alapítványra való tekintettel, melynek jövedelme idővel 600 frtra emelkedhetik.

A kisebb minősítésű tisztviselőknél, az írnököt is ide számítva, mert ezek nemcsak másolási teendőket végeznek, a minimum 600 frtnál kevesebb nem lehet; kivételt a városgazda képez, kinek természetbeni lakása van és ennek értéke 200 frtra becsülhető, bár annyit nem ér.

Az erdővédek egyikének van lakása, a másikának építése tervezetlik, de ezzel szemben lórtartási átalányuk nincs, pedig a lórtartást tényleg nem nélkülözhetik foglalkozásukhoz.

Megfontolást érdemel az, vajjon nem volna-e az egyöntetűség kedvéért a természetben adott lakás helyett a főerdésznek két lórtartási (600 frt), az erdővédeknek pedig 1—1 lórtartási átalány (300 frt) adandó és a természetbeni lakásért tőlük lakbér beveendő mindaddig, míg a jövőben a lakbér ügye a város jövedelmének emelkedésével az összes tisztviselőknél általános rendezést nyerend?

Az 5-öd éves fizetési pótlek ügye még távolibb jövő feladata lesz és annak elérése reményében a jó gazdálkodás minden esetre törekvése lesz a tisztikarnak.

Nagyenyed pl. Gyulafehérvárhoz képest gazdag város és jövedelmének emelésére alapos kilátása lehet a pénzügyi és gazdasági osztály jó szervezése mellett; a fizetések Gyulafehérvárt mégis nagyobbak jelenleg.

A fizetésemelések 17.652 koronára mennének a kimutatott 13.674 korona jövedelmi emelkedéssel szemben, tehát teljes fedezetet nem találnak.

A tóth-utcai malom és közvágóhid kiépítéséből azonban már egy év mulva 6000 korona jövedelmi növekvés várható a város közszükségeinek fedezésére.

Leggyöngébb a javadalmazása a városi szűlésznőnek, jóllehet működését teljesen a szegénygyakorlat veszi igénybe, de a mostani tervezet szerint mégis egy napszámnyi lesz napi fizetése, bár társadalmi állásánál fogva több egy napszámosnál.

Az éjjeli őrök, kik lámpagyújtók is, folytonos éjjeli szolgálatot teljesítenek, nappal utkaparói szolgálatot is,

ennél fogva kell őket legalább 60 kr napszámdíjnak megfelelő javadalmazásban részesíteni; eddig 40 krt kaptak 24 órára (évi 144 frt), most évi 200 frt vétetett fel. Az erdőőrök hasonló szempontból vétettek fel 200 forinttal.

A II. és III. csoportbeli tisztviselők és segédzemélyzet fizetésemelése 34—34°/o-nak felel meg a tanácsstagok 50°/o-ával szemben; ennek azonban magyarázata az, hogy itt a szükség még nagyobb volt.

A városi tisztviselők csekély fizetése sok nélkülözésnek volt szülő oka, sok keserű könnyet is sajtolhatott ki titokban a családtagok részéről; azok felszárítása a képviselőtestület és felsőbb hatóság feladata.

A középbirtokos-osztály elszegényedett, az állam és nemzet fentartása és erősítése a tanult középosztály munkájára vár; tudomány és munka kell ahhoz, hogy a köznép és kisiparos sorsa javítható legyen, megélhetési források nyitassanak részükre.

Mindez összefügg a tisztviselők sorsával, de városunk közigazgatásának és közügyeinek jól felfogott emelésével s emelkedésének biztosításával is.

Enyedi.

A kereskedők és kereskedő ifjak nyári táncestélye.

Pompás szép idő kedvezett a kereskedők mulatságának, melyet e hó 3-án tartottak meg nagyszámu látogatottság mellett a sétatér fedett helyiségében.

Az ez alkalomra meghívott marosújvári bányászzenekar 35 taggal érkezett meg a deli vonattal, és vig dalok harsónája mellett vonult fel városunkon, felvillanyozva a zene-számok szabatos útmeivel a készülődő kedélyhangulatot.

Pontban d. u. 5 órakor vette kezdetét a séta-hangverseny mintegy 800-ra menő résztvevő előtt. Rák János karmester kitűnő vezetése, a fegyelmezett zenekar és a valogatott zenedarabok este 8 óráig gyönyörködtették a nagyszámu közönséget.

Az alkonyat hűs szellőjével vette kezdetét a tánc. A zöld lombokkal, zászlócskakkal díszített teremben, a pazar és fenyves világítás mellett, lenge könnyű ruhákba öltözött jövedvű asszonyok s leányok csoportja és derült arcu fiatal emberek biztosították már eleve a mulatság erkölcsi sikerét. A negyesekeket mintegy 70 pár táncolta. A rendezőség is megtett mindent arra nézve, hogy cigány nélkül is a jó kedv, a fesztelenség együtt tartotta a szép társaságot a reggeli órákig.

Általában a rendezőséget elismerés illeti a sikerült és folyton jó hangulatban lefolyt multságért, de különösen kiemelendők odaadó, buzgó és lankadatlan fáradozásukért Fenichel Herman és Fenichel Lázár urak.

Társadalmunk minden rétegeből képviselt szép számu közönség soraiban láttuk: Török Bertalan, lapunk főszerkesztője, orsz. képviselő, Nagy Lajos rector professor, Müller Mihály vm. t. főgyógyász, Deli Ödön házifőnök és Dr. Farkas Árpád urakat is.

A multság összes bevétele 505 kor. 10 fill. Kiadások 352 kor. 83 fill. Tiszta jövedelem 152 kor. 27 fill.

Felülírtak: Földes Ede 2 kor., ifj. Gráf János 8 kor. 30 fill., ifj. Winkler János 10 kor., id. Winkler János 2 kor., Huber Győző 1 kor., Seres Atilla 2 kor., Cirner J. József 7 kor. 50 fill., Harmath Miklós 3 kor., Fenichel Jakab 1 kor., Balázs Gergely 1 kor. 50 fill., Szenté Boldizsár 1 kor. 50 fill., ifj. Birtalan Lajos 1 kor., Fenichel Mór 50 fill., Korbuly Kristóf 5 kor., Lengyel László 1 kor., Fesztinger Dávid 1 kor. 70 fill., F. L. 2 kor., Szébin Péter 1 kor., Vadász János 50 fill., Schiller Ede 50 fill., Dorinszky Ferencz né 50 fill., Tangel József 3 kor., Komjatszegy Lajos 2 kor., Lázár József 1 kor., N. N. 50 fill., Berkovits Bela 1 kor., Maksay Gábor 2 kor., Vorobitz Kálmán 2 kor. 50 fill., Tatár Endre 50 fill., Beer Dániel 20 fill., Echolz Gyula 60 fill., N. N. 40 fill., Deli Ödön 2 kor. 80 fill., ifj. Lőrincz Károly 1 kor., dr. Farkas Árpád (Torda) 1 kor. 40 fill., Nagy Lajos 40 fill., Müller Mihály 2 kor., Török Bertalan 2 kor.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen bekelteni sziveskedjenek.**

— **Alispáni körut.** Szász József alispán, folytatva a községi és járási irodavizsgálatokat, a vármegyei főszámvevő segédlete mellett folyó hó 5. és 6-ikán az alvinczi járás főszolgabírói irodáját, továbbá a csügedi kör négy községének, valamint Alvincz nagyközségnek ügy-, pénz- és vagyonkezelését vizsgálta meg. A főszolgabírói irodát kifogástalan rendben találta, minnek jegyzőkönyvi kifejezést is adott, — az egyes községi és körjegyzői irodákban, némely alaki, de kisebb mérvű hiányoktól eltekintve, a nagyszámu községi és megyei

pótadó-, valamint utadó hátralékokat kifogásolta és ezek megszüntetésére a legerélyesebb intézkedéseket helyezte kilátásba. Az alispán ezen körutja alkalmával a központi Alvinczen Pongrácz Géza főszolgabíró szíves és baráti vendégszeretetét vette igénybe. Az irodavizsgálatokat, ugyancsak az alvinczi járásban, f. hó 11-én folytatja az alispán, kinek ezen vizsgálati jótékonyan, felrészítőleg hatnak a közigazgatás menetére.

— **A mult emlékei.** Azon meglelt férfiak közül, kik 25 év előtt mint vigkedélyű serdülő ifjak izzadták át a nagyenyedi Bethlen-főiskolában az érettségi vizsga drukkjait, folyó hó 7-iken nyolczan gyűltek össze Nagyenyeden, elmerengeni a multakon, megbeszélni élményeiket és élvezni a jelent baráti körben, egy pohár jó bor mellett. Hogy a baráti köteleket, mely őket az iskola padjain összefűzte, nem hagyták lazulni, igazolja az is, hogy az érettségi vizsga óta, hol többen, hol kevesebben, most harmadizben gyűltek össze, mindig Nagyenyeden. A 25 éves találkozóra megjelentek: Balázs József ev. ref. lelkész Beszterczéről, Debrecezen, Márton igazgató-tanító Szilagyecsehírből, Dezső Miklós borászati felügyelő Nagyenyedről, Hegedűs Lajos vármegyei levéltárnok Nagyenyedről, Pap Lajos tanár Sepsiszentgyörgyről, Tamó Gyula ev. ref. lelkész Alpesteről, Vargha Mihály körjegyző Nagyselykről, Dr. Varró Indár mütő orvos Budapestről. A régi iskolatársak a Bethlen-főiskola találkozó termében gyűltek össze a déli órákban és több eszmecsere után közebeden folytatták a barátságos beszélgetést Balla István vendéglőjében. Delután volt tanáraikat, nevezetesen Herepei Károlyt, Nagy Lajost és Vincze Dánielt, valamint a helyben lakó volt iskolatársak családjait látogatták meg, este pedig szíves meghívás folytán Dezső Miklós borászati felügyelő, volt consolarisuk vendégszeretetét élvezték, hol kedélyes beszélgetés közben, magyaros vacsora és jó bor mellett, a késő éjjeli órákig voltak együtt.

— **A Nagyenyedi Székely Társaság** f. hó 13. esti 8 óran kezdve rendezes havi ülését tartja a Két Hattyu Szálló étkezőjében.

— **Kerekpárosok kirándulása.** F. hó 11-én, hétfőn Kolozsvárról, egy nagyobb kerekpáros-társaság teszen körutat Szászfenes, Szentlászló, Alsójár, Borrév, Torozkó, Nagyenyed, Marosujvár, Torda—Kolozsvár utirányra. Városunkba 11-én este érkeznek s az éjet itt töltve, 12-én reggel Marosujvárra mennek. Jó volna, ha városunk kerekpárosai is összeszednék magukat és Torozkó felé mebbe, fogadnák a bajtársakat.

— **Sürgős intézkedést kérünk.** Városunk kitűnő fekvésénél fogva egyike lehetne a legegészségesebb üdülő-helyeknek. És mégis azt tapasztaljuk, szomorúan halljuk, hogy a halálozások és születések aránya kedvezőtlen. Ennek okát természetesen biztos ujjmutatással kijelölni nagyon nehéz feladat volna. Kor, járvány, gyenge szervezet, hiányos táplálkozás, egészségtelen lakás, rossz ivóvíz, s ki tudja megmondani, hogy még mi minden közreműködik a halálozási statisztika emelkedéséhez? De a többi közt mindenesetre nagy erővel működik közre a köztisztaság hiányos volta is. E tekintetben pedig csakugyan sok a kívánni való városunkban. Tudjuk jól, hogy avult szempontok szerint vagy szerény eszközök mellett emelt régibb épületeknek meddő dolog volna utólagosan úgy egészség, mint esztétikai szempontokat hangoztatni. De nincs is efféle nagy és vakmerő dolog a szándékunkban. Csak két dologra akarjuk felkérni a városi hatóság figyelmét; két olyan dologra amelyek mindenki megegyezése szerint a köztisztaság és jó levegő, tehát a jó egészség legelemibb követelményei közé tartoznak, de amelyeknek hiánya különösen így nyári időben feltűnő. Terjessze ki figyelmét, és pedig sürgősen, arra, hogy van-e minden lakásnak rendezes emésztője és szemétdödre? És ahol van, szokták-e vajjon rendezes takarítani is? Mert ami rossz levegő és fertőző anyag városunkon van, annak eredete legnagyobb részben ide vezetendő vissza.

— **A Varró Farkasné féle telket** a városi tanács szerencsésen lerontatta, s most a pusztá helyen vidáman nő és terjed a gyom, de a kisedővőhöz vezető utca rendezése s különösen a pecsenyesütők tervezett elhelyezése egyaránt késlekedik úgy az éji homályban, mint az égető napfényben. Hogy meddig? kérjük dr. Winkler Albert városi főorvost és elismert városrendező barátunkat, hogy ne sajnáljon egy kis felvilágosítást, mert a város közepén oly sokáig pusztán és rendezetlenül hagyni egy ilyen helyet csakugyan kár is, csunya is.

— **Nimródjaink** tisztítják fegyverüket és lázasan várják augusztus 15-ének felviradtát, mely nap tudvalevőleg a nyulvadászat hivatalos kezdete. A nagyenyedi revieren a nyulvadászat — társulati határozat folytán — csak szeptember 15-én veheti ugyan kezdetét, de hát vannak vidéki revierjei a társulatnak és azokon szabad a vásár. A nagyenyedi vadásztársulatból a sze-

zon kezdete előtt többen jelentették be kilepésüket, így Pogány János, Horváth Miklós, Gremesperger Gyula, mindhárom régi tag és mint vadászati képességeiket ismerjük, az utóbb nevezett kilepését a tapsifülesek kitérő örömmel fogadták, míg a két előbb nevezett ezen elhatározása iránt közömbösek, legfőleg az aggasztja őket, hogy a sok új jelentkező közül a társulat véletlenül jó lövő és fáradhatatlan vadászokat talál felvenni! Biznak azonban a társulat tapintatában, melynek főcélja a vadállomány kiméltése!

— **Tűz.** F. hó 6-ára virradó éjjelen tűz ütött ki a Veres Kereszt alatt fekvő határrészben. Elégett Wald Samu nagyenyedi lakos cséplőgépe, melyen napközben gabonát csépeltek. A tűz minden valószínűség szerint gyújtogatásból keletkezett. Az elégett gép biztosítva volt.

— **Állatvédelem.** A kánikulai hőség embernek s állatnak egyaránt sok kint okoz. Ez a tapasztalat juttatja eszünkbe, hogy a párisiak mily kiméltelt és gondnal veszik körül állataikat a meleg napokban. Lónak számárnak kalapot tesznek a fejére, hogy agybántalmat ne szenvedjenek. Csak az a különbség van a két állatfajta közt, hogy a számár fején vaskalap van! Jó volna ezt a szokást meghonosítani minálunk is. Lovunk ugyan kevés van, s a hegyes vidék miatt az sem valami kiváló fajta. De számáraink első minőségűek és szép számmal vannak. A fölött nem kell aggódni, hogy a kalap talán elfedné legjellemzőbb tulajdonságaikat. Franciaországban is ugy szokás, hogy a fül kiáll a kalapból, mivelhogy azt úgy sem lehetne eltakarni.

— **A magyarutczai** csatorna az ismételt kövezés után is éppen úgy buzlik, mint az az egyszeri valami Dániában. A orosz szagot még neveli a tartós szárazság és nagy hőség. Samu bácsi azonban a mult hét folyamán erélyesen hozzálátott a csatorna fertőtlenítésének munkálataihoz. Ügyesen bemeszeltette a csatornát, ami már csak azért is hasznos dolog volt, mert az eső, mintha csak azt várta volna, hogy legyen mit lemosnia, még aznap megeredt és áldást hullatva zuhogott órákon keresztül.

— **Táncmulatság.** Tövis nagyközség ifjusága augusztus hó 17-én az „Óroszlán” szálló kerthelyiségében Andrassy Róza felsegélyezésére jótékonycélu táncmulatságot rendez.

— **A kolozsvári m. kir. fa- és fémipari szakiskola** és kapcsolatos szaktanfolyamok Értesítőt vettük a lefolyt iskolai évről. Az Értesítő részletes képet ad az intézet szervezetről s a mult év történetéről. A faipari szakon volt 19, a fémiparin 44, az építő-iparin 18 tanuló. Tanfolyamok voltak: Iparos tanoncok számára rajztanfolyam hét csoportban; tanult benne 219 tanonc. Az iparos segédek továbbképző tanfolyamán részt vett egy mester és 19 segéd. Kazánfűtői tanfolyamon 36. Lokomobil- és cséplőgéptanfolyamon 33. Stabilkezelői tanfolyamon 21 iparos. Ösztöndíjjal kiosztott 1550 korona. Tanított 17 tanár, és 7 hitoktató. Ezen, iparunk fejlesztésére nagy fontosságú intézményt ajánljuk különösen iparosaink figyelmébe.

— **A hivatalos koldus.** Tápígyörgyén már nagyon lázongott az elégtelenség. Mert hát hiába járt el a nép szorgalmasan a vasárnapi misére, hiába hallgatta végig buzgó áhitattal a szent prédikációt, egyetlen énekes koldus sem volt az ajtóban, akivel a krisztusi irgalmat és felebaráti szeretetet gyakorolhatták volna. Már pedig az nagyban hozzájárul az ember lelki nyugalmához, hogy a maga alamizsnáját elhelyezze a koldus kalapjában. Koldus pedig mégsem akadt Tápígyörgyén, amióta a község egyetlen koldusát a sirba tettek, természetesen általános részvét mellett. Kimondott tehát, hogy okvetlenül szerezni kell egy koldust — semmi költséget sem kímélve. Idegen koldust azonban nem láttak volna szívesen, tehát egy vasuti bakter nyugdíjaztatta magát és beállott városi koldusnak. Csak a nemes ügy érdekében tette, semmiképp sincs rászorulva, mert van háza, földje, pénzeckéje. Bátran elmondható tehát, hogy ő az első műkedvelő koldus Magyarországon. E vidám hírben pedig csak az a sajnálatos, hogy Magyarországon nem sok község követheti a tápígyörgyei példát. Másutt a nélkülözés e fajtája ismeretlen.

Szerkesztői üzenet.

V. A. Nagyenyed. A két ezikk legközelebb jön.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Eladó ház.

Malom-utcai és új-utcai sarokház, mely áll 3 szoba, konyha, pince, kamarából, istállóból és kerttel, szabad kézből eladó, — értekezhetni ugyanott.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betéblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

Vorobicz Kálmán

vászon-, női- és férfidivat-üzlete

Nagyenyed, Főter. (Hid mellett.)

Alig pár hónapja, hogy szerencsém van Nagy-Enyed város t. közönségének azon nemes elvét megismerni, hogy amiben csak lehet, „magyar ipart pártol.“ Örömmel és nyugodtan tettem tehát bevasárlásaimat a tavaszi idényre, miért is bátorkodom fölhívni a következőkre n. é. vevő közönségem becses figyelmét:

Perutz Testvérek pápai pamut-, vászon- és chiffon-gyár gyártmányait, mint kitűnő, jó és szép árakra, melyek tartósságban fölül mulnak minden eddigi csehországi gyártmányt.

Kobrák cipő-gyár Budapesti férfi-, női és gyermek-cipői, melyek híres tartóssága, eszencia és jósa a külföldiek által is jelesen van elismerve, mely ugyancsak lehet ám büszkeségünk.

Goldberger-féle budapesti festő-gyár mosó karton, zephyr, molinos, satin és batistjai, melyek moshatóságáról felelősséget vállalok.

Budapesti és aradi paplan-gyárak gyártmányai nálam dús választékban kaphatók, selyem, satin, cachemire és karton minőségekben. Gyönyörködtező dús raktárt tartok még női ruha-kelmékben, díszekben ruha és blouse selymekben, női és férfi kész feher-neműkben, kész női blousok és alszoknyákban, nap- és esernyőkben, továbbá szőnyeg-függöny-, ág- és asztalterítőkben, férfikalap, harisnyák, fej- és zsebkendőkben, belső vidarukban.

A magyar ipar támogatásának eszméjével kérem tehát nagybecsű támogatásukat s vagyok

kitűnő tisztelettel

Vorobicz Kálmán.

63 48—*

Egyenes tartó valódi halcsontos miederekben nagy raktár.

Naponta kétszer friss sütemény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét **csemege- és péküzletre** felhívni. Különösen figyelmebe ajánlom a n. é. közönségnek kitűnő minőségű boraimat, melyeket a medgyesi Czell Frigyes és fia cég pinczejéből szereztem be.

1 liter finom asztali bor	—64 kor.
1 „ „ pecsenye	—80 „
1 „ „ rizling	1— „
7 deczi csemege gyógy Küküllő gyöngye	2-40 „
3 1/2 „ csemege gyógy Küküllő gyöngye	1-30 „
7 „ csemege gyógy rizling	2-20 „
3 1/2 „ „ „	1-10 „
7 „ „ „ tramini	2— „
3 1/2 „ „ „	1-20 „
7 „ „ „ som	1-60 „
5 „ „ legfinomabb aszu	1-40 „
3 1/2 „ „ Leányka	1— „

Továbbá naponta friss **szabeni felvágottak**, valamint **csemege-sajt** és friss **székely túró** kapható.

T. vevőim szíves pártfogását továbbra is kérve, maradok

tisztelettel

Beer G. Dániel,
sütő.

Naponta kétszer friss sütemény

Első Gyulafehérvári agyag cserépkályha-áru gyári raktár.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a helybeli és vidéki n. é. közönséget, hogy **Gyulafehérvárt, Lépes 128. sz. alatt** újonnan berendezett

cserépkályha-raktáramat

a mai kor igényeinek megfelelően felszereltem. Raktáron tartom a legújabb készítményű és rendszerű **cserépkályhákat** a híres **Teleki-féle Szliácsi kályhagyárból**, valamint **tűrdő-szoba- és takaréktűzhely-felszereléseket** dús választékban.

Legfőbb törekvésem a nagyérdemű közönség becses rendelvényeit pontosan és jutányos árban kiszolgálni. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

Dobrowszky Károly,
cserépkályha-építő

396 3—5

2 évi jótállás.

Hazai ipar!

Magyar gyártmány!

„EMKE“ padló- és parquett-fénymáz.

Vegyünk **Berkes-féle „Emke“ padló-fénymáz**, s így elérjük, hogy kitűnő, legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló közművelődési célt szolgálunk, mert 5% az „Emke“ javára szolgál.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: rögtön szárad s így a fényezett szoba már 1 óra múlva használatba vehető.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: mosható, s szárazra törülve fénye még fokozottabb.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: víztől nem lesz foltos, mint a többi fénymáz.

A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-fénymáz: kitűnően alkalmas konyhabutorok és más, erős használatnak kitett tárgyak mázolására.

Eladási hely: 359 11—20

Harmath Miklós ur kereskedése, Nagyenyed.

„Vermorel“ rendszerű Peronospora-fecskendők, hozzávaló tömlők, gummi-lapok, egyszerű és dupla szórók leszállított áron.

Mint bizományosa a legkitűnőbb magyar zománcozott bádóg edény gyárnak, oly előnyös árat értem el, hogy a márvány zománcozott legégszékesebb főző edényeket felére leszállított áron adhatom el; bárki egy kis csupor vételével (8 kr.) meggyőződhetik az előnyös vétel felől. Kupás fazék vagy lábos 20 kr., 2 kupás 28 kr., legújabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra“ kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen olcsók: 90 krtól fölfelé — ugyazinte más nemű zománcozott edényekhez hasonló olcsó áron nagy kiválasztásban ajánlok.

A tavaszi idényre megérkeztek a legkitűnőbb **öntött acél** ekefők, acél ekekések, összeállított egytetemes ekek; ásók, kapák stb. mind a magyar gyártmány termékei, sőt részben erdélyi gyártmány. **Gyémánt acél** kaszák, **stíriai gyártmány**, teljes felelősség mellett, a közelgő évadra szintén érkeznél fognak, ez a fajta 3 év óta legjobb bizonyult.

Az alábbi friss töltésű ásványvizek raktáromon mindig kaphatók: **Borszéki, Bikszádi, Budai keserű, Bilini, Előpataki, Giesshübl, Karlsbadi, Krondorf, König Selters, Lewicó, Margit, Marienbadi, Parádi, Salvator, Sztójai és Szobrancei.**

Továbbá finom zamatu kávé v. font 60, 70, 90, 1.— frt.

Stearin-gyertya 30, 36, 42 kr.

Szappan 1 rud 20, 24, 32, 48 kr.

Kitűnő savanyító **ecet** fehér és barna 1 liter 4, 6, 8, 10 kr.

Mindenféle **kásákat**, **gözmalmi liszteket** legolcsóbb áron ajánlok. Ajánlom saját gyártmányu **sodronyfonataimat** kertek, szőlők, épületek bekerítéséhez; elpusztíthatatlanok, árnyékot nem tartanak, tűzmentesek, olcsóbbak minden más kerítésnél és igen díszesek

113 19—52

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Friss Korona tyukszem-tapas, biztos hatásu, nálam kapható.

Magyarnak PÉCS, Németnek BÉCS.

Ne küldjük pénzünket külföldre!

A legjobb órákat és ékszereket küld **SCHÖNEWALD IMRE** órás és ékszerárúgyáros **PÉCSETT.**

Nem tetsző tárgyakért a pénzt visszaküldöm vagy kicserélem. — **Három évi jótállással.**

Egy pontos nikkal zseborá szép kivitelben ... 3 frt 50 kr. Valódi ezüst kétfedeles anker remontoir erős szerkezettel, szép kivitelben ... 8 frt 25 kr.
Egy pontos nikkal ébresztő óra ... 1 frt 90 kr. Valódi ezüst tula remontoir anker kétfedeles óra 10 frt 30 kr.

14 karátos arany láncok esinos szép kivitelben:
20 gramm nehéz 25 forint, 25 gramm nehéz 30 forint, 30 gramm nehéz 36 forint, 40 gramm nehéz 47 forint 50 kr.
Minden láncához aranyba foglalt köves lógók külön mérve 15—20 gramm súlyban 4 frt 50 kr.

Minden tárgy a kir. főpénzverdehivatal által megvizsgálva és bélyegezve.

233 14—40

Kitüntetve állami és aranyérmekkel.

Több ezer elismerő levél birtokomban van. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldeték.